

Årsberetning fra Retshjælpen på Stevns 2021

1. Baggrund

Retshjælpen på Stevns udspringer af et initiativ i begyndelsen af året 2021 fra en kreds af en jurist, en advokat fra Roskilde Jurist og en cand. mag i Roskilde, som kendte hinanden personligt og/eller har samarbejdet i Roskilde Jurist og i Udsatterrådet i Roskilde. Formålet med initiativet var at etablere en satellitretshjælp til Roskilde Jurist i Stevns kommune, hvortil den ene i kredsen var flyttet tidligere. En ansøgning blev sendt til Civilstyrelsen begrundet på følgende ræsonnement:

Stevns Kommune er en mindre landkommune på Sjælland med en stor omgørelsesprocent. Der findes ikke noget andet retshjælpstilbud på Stevns, jævnfør "Retssikkerhedens danmarkskort" udarbejdet af den uafhængige juridiske tænketank Justitia. Der er altså ikke nogen instans, der tilbyder borgeren juridisk rådgivning i forhold til kommunale afgørelser eller i sager om f.eks. ægteskabssager eller lejesager, og dermed risikerer retssikkerheden for udsatte borgere i kommunen at komme under pres. Lokale advokater har efterfølgende fortalt om tidligere tilløb til en retshjælp på Stevns, som imidlertid er strandet på manglende tid og overskud til organiseringen.

I maj måned 2021 fik bestyrelsen for Retshjælpen på Stevns tilsagn om støtte fra Civilstyrelsen, men i mellemtiden var samarbejdet med den kommende daglige leder af retshjælpen fra Roskilde Jurist blevet afbrudt. Bestyrelsen styrkede den lokale tilknytning med tilgang af en pensioneret dommer med et meget stort lokalt netværk. Med opbakning fra en følgegruppe af lokale advokater lykkedes det den nye bestyrelse at rekruttere en ny daglig leder, så initiativet til Retshjælpen på Stevns kunne fortsætte. Den omdannede bestyrelse genansøgte om et tilskud, og ansøgningen blev imødekommet. Herefter var vejen banet for at finde et egnet kontor for retshjælpen og starte rådgivningen.

2. Etablering af retshjælpen

De frivillige bag Retshjælpen på Stevns har i 2021 holdt et betydeligt aktivitetsniveau, der fordeler sig på etablering af retshjælpen og rådgivning til borgerne. Etableringen af retshjælpen har været næret af den meget positive opbakning til initiativet og praktisk hjælp fra alle de relevante samarbejdspartnere i lokalområdet som myndighederne, det frivillige sociale miljø, pressen, aktive og pensionerede advokater m.v. Imidlertid har der også været udfordringer, der knytter sig til vanskeligheder ved at rekruttere rådgivere i en mindre landkommune syd for Køge. Det var først med inddragelse af den lokale presse, at det lykkedes at rekruttere en daglig leder. Desuden oplevede bestyrelsen et bureaukratisk benspænd fra dele af banksektoren overfor frivillige organisationers adgang til almindelig bankservice.

Disse vanskeligheder trak tiden ud, og bestyrelsen besluttede derfor at satse på at få åbnet retshjælpen så hurtigt som muligt inden årets udgang. Den 5. november 2021 inviterede retshjælpen til en åbningsreception med deltagelse af borgmesteren, lokale advokater, den

kommunale forvaltning, frivillige sociale organisationer m.v. Den lokale presse var igen behjælpelig med en fyldig præsentation af den nye retshjælp.

Retshjælpens kontor på Stevns ligger i Store Heddinge i en renoveret gammel slagterbutik. Kontoret har facade ud til hovedstrøget og ligger tæt på byens torv. Bestyrelsen har lagt vægt på den centrale placering, en selvstændig adgangsvej og en let adgang for alle borgere. Inden bestyrelsen traf beslutning om selvstændige lokaler, havde den afsøgt mulighederne for lokaler hos andre organisationer og offentlige institutioner.

Retshjælpen på Stevns var nu en etableret forening med en bestyrelse med lokal forankring, en daglig leder (en pensioneret advokat fra nabokommunen), en åbningstid efter bekendtgørelsen og en frivillig bogholder. Rådgivningen ydes af den daglige leder og 2 frivillige rådgivere: en pensioneret dommer (fra bestyrelsen) og en advokat. Andre interesserede lokale advokater er organiseret i en separat følgegruppe.

Den hurtige åbning var en kraftanstrengelse for alle frivillige og den daglige leder. Den daglige leder har opsagt sin stilling pr. 1. februar 2022, og bestyrelsen er nu i dialog med et emne til en ny daglig leder. Kontoret er nu i gang med en konsolidering af driften med procedurer, politikker og videre indretning.

3. Rådgivning

Omtalen af den kommende retshjælp i pressen i forsommeren ansprede til en række umiddelbare henvendelser om rådgivning, der bekræftede den lokale interesse. Rådgivningen startede den 16. november og sluttede den 8. 12. 2021, i alt ca. 4 uger.

Rådgivningen er blevet varetaget af den daglige leder på kontoret, en frivillig rådgiver og en frivillig rådgiver til telefonisk rådgivning.

I alt har der været afholdt 12 vagter, der dækker over i alt 20 timers tilstedeværelse af en rådgiver – fysisk eller på telefon. Langt hovedparten af denne tid er varetaget af den daglige leder, og tiden er ikke udelukkende gået til rådgivningen, men også til indretning og drift af kontoret.

Det har vist sig særdeles vanskeligt for retshjælpen at tiltrække både jurister og jurastuderende. Bestyrelsen har fået støtte af DJØF og har annonceret på Facebook, hidtil uden held. Bestyrelsen antager, at afstanden til København spiller en rolle. Et par lokale advokater har dog tilkendegivet interesse for at blive frivillige rådgivere på et senere tidspunkt.

4. Åbningstid og Henvendelser

Åbningstiden på kontoret er 4 ugentlige timer fordelt på tirsdag 18-20 og onsdag 16-18. Herudover er der 1 times ugentlig telefonrådgivning fredag fra 13-14. Retshjælpen yder endnu ikke rådgivning pr. mail.

I alt kom der i de ca. 4 ugers åbningstid i 2021 i alt 10 henvendelser. Omtrent 2/3 af henvendelserne kommer til kontoret. 1/3 henvendelserne kommer telefonisk.

Bestyrelsen anser det for en lidt vanskelig startperiode, fordi retshjælpen startede i ugerne op til jul. Der har ikke været tid og ressourcer til et større oplysningsarbejde med udarbejdelse af informationsmaterialer, afholdelse af oplysningsmøder og etablering af hjemmeside/ Facebookside, som forventes at ville øge kendskabet til retshjælpen og dermed antallet af henvendelser.

Borgerhenvendelser til retshjælpen fordeler sig som angivet i tabellen, som angiver antal henvendelser og henvendelsesformen (skraveringen angiver den telefoniske rådgivning):

	dato	Henvendelsesform	Antal henvendelser
1	Tirsdag 16. 11.2021		0
2	Onsdag 17.11.2021		0
3	Fredag 19.11.2021	Telefonisk	1
4	Tirsdag 23.11.2021		0
5	Onsdag 24.11.2021	På kontoret	3
6	Fredag 26.11. 2021	Telefonisk	1
7	Tirsdag 30.11.2021	På kontoret	1
8	Onsdag 1.12.2021		0
9	Fredag 3.12.2021	Telefonisk	1
10	Tirsdag 7.12.2021		0
11	Onsdag 8.12.2021	På kontoret	2
12	Fredag 17.12.2021	Telefonisk	1
I alt			10 henvendelser

Rådgivningen er blevet varetaget af den daglige leder og 2 frivillige rådgivere.

5. Sagstyper

	Sagstyper	Antal henvendelser
1	Almenlejelov	1
2	Erstatningsret	1
3	Familieret	1
4	Naboret	1
5	Formueret	1
6	Gældssanering	1
7	Obligationsret	1
8	Skatteret	1
9	Henvist til selvstændige advokater	2
I alt	8 sagstyper til retshjælpen	10 henvendelser

Alle henvendelser er unikke, forstået på den måde, at der ikke er gentagne henvendelser fra de samme borgere.

Oversigten viser, at næsten alle henvendelser er kommet til det rette sted. Kun 2 henvendelser er blevet henvist til privatpraktiserende advokater. Det tyder på, at borgerne har forstået, hvad der adskiller retshjælpen fra anden juridisk bistand.

Derudover viser listen af sagstyper, at rådgivningen fordeler sig på mange forskellige juridiske sagsområder. Det kan se ud til, at 5 henvendelser som almenlejelov, erstatningsret, familieret, naboret og gældssanering alle relaterer sig til socialområdet bredt forstået. I givet fald svarer det til 50% af henvendelserne.

6. Rådgivning fordelt på niveau 1-3

Alle borgere, der har modtaget rådgivning i Retshjælpen på Stevns har modtaget rådgivning på niveau 1. Retshjælpen har ikke ydet rådgivning på et højereliggende niveau.

7. Aldersfordeling

En fordeling af henvendelserne på alder fremgår nedenfor af tabellen. Heri er medtaget alle henvendelser til retshjælpen

	Aldersspredning	Antal henvendelser
1	20erne	
2	30erne	1
3	40erne	1
4	50erne	2
5	60erne	2
6	70erne	1
7	80erne	
	Ukendt alder	3
I alt		10 henvendelser

Aldersfordelingen er spredt, men samler sig måske om et ældre segment af borgerne.

8. Markedsføring

Retshjælpen har fået betydelig støtte fra den lokale presse til at udbrede kendskabet til retshjælpen i forbindelse med forsøg på rekruttering af en daglig leder og ved åbningen af retshjælpen. Selve åbningen af retshjælpen blev udnyttet mest muligt til at sprede kendskabet til retshjælpen i lokalområdet blandt andet gennem en invitation til borgmesteren, der deltog i receptionen. Derudover har bestyrelsen satset på at sprede kendskabet til retshjælpen ved at tage kontakt til så mange lokale frivillige sociale organisationer som muligt for derigennem i første omgang at lade informationer om retshjælpen gå fra lederne af disse organisationer til deres og retshjælpens målgruppe.

Retshjælpen har ikke i dag nogle specifikke ressourcer til markedsføring, men håber at tiltrække frivillige til at hjælpe med løsning af opgaverne.

9. Covid 19

Rets hjælpen er åbnet midt i en pandemi, men kan ikke på nuværende tidspunkt sige noget om pandemiens indvirkning på f.eks. antallet af borgerhenvendelser. Kontoret anbefaler, at borgere, der henvender sig på kontoret, bruger mundbind, og der er tilgængelig håndsprit ved indgangen.